

Verksamhetsplan

2016-01-18

Förvaltningsövergripande verksamhetsplan för Brotts- och drogprevention 2016

”Ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk”

Verksamhetsplanen beslutades av ledningsgruppen för brotts- och drogprevention den 18 januari 2016.

Verksamhetsplanen utgår från den nationella och regionala ANDT-strategin (Alkohol-, Narkotika-, Dopning-, Tobak-) där det övergripande målet är:

”Ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk”.

Strategin innehåller dessutom sju långsiktiga mål, av vilka mål 1-4 samt mål 6 berörs i detta dokument.

Mål 1: Tillgång till ANDT ska minska.

Mål 2: Barn ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av ANDT.

Mål 3: Antalet barn och unga som börjar använda narkotika och dopningsmedel eller debuterar tidigt med alkohol eller tobak ska minska.

Mål 4: Antal personer som utvecklar skadligt bruk eller beroende av ANDT ska minska.

Mål 6: Antalet döda och skadade på grund av sitt eget eller andras bruk av ANDT ska minska.

Arbetet med dessa frågor i Norrköping genomsyras av ett

- folkhälsoperspektiv, där basen är befolkningsinriktade insatser och ett hälsofrämjande synsätt som utgår från hälsans bestämningsfaktorer
- barnperspektiv, där barns rättigheter och möjligheter beaktas utifrån FN:s barnkonvention
- jämlikhetsperspektiv, där pojkar och flickor, kvinnor och män, oavsett etnicitet eller andra sociala förutsättningar och bakgrund tillmäts samma värde och inflytande, samt bemöts utifrån sina upplevda behov.

Syfte

Syftet med verksamhetsplanen är

- att tydliggöra det brotts- och drogförebyggande uppdraget samt vara ett stöd för genomförande och uppföljning av resultaten
- att arbeta för att förverkliga målen i den nationella och regionala ANDT-strategin
- ytterligare utveckla samarbetet mellan organisationer och professionella inom området

Verksamhetsplanen kan komma att utvecklas och förändras under perioden, exempelvis om nya behov eller problemområden identifieras.

Mål

Målet för arbetet med ANDT-frågorna är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk.

Målet innebär

- nolltolerans mot narkotika och dopning
- att minska tobaksbruket och att förhindra att unga börjar använda tobak
- att förhindra skadliga alkoholvanor bland annat genom att minska konsumtion och skadliga dryckesvanor

Detta kräver insatser på flera områden och av många aktörer i samverkan, insatser som för att vara verkningsfulla byggs på kunskap om vad som fungerar.

Samverkan sker med exempelvis polismyndigheten, skola och fritid, idéburna organisationer, krögare, gymanläggningar och studenter vid Linköpings universitet/studenthälsan.

Framgångsfaktorer

Det finns goda skäl att prioritera ANDT-arbetet, bland annat ur hälsofrämjande, förebyggande och brottsbekämpande perspektiv.

För att nå framgång behöver arbetet ske samordnat och i samverkan både regionalt och lokalt.

För att vara framgångsrik bör prevention bedrivas på flera nivåer samtidigt. Olika aktörer agerar på olika preventionsnivåer men ibland på samma nivå.

Effektiva generella insatser bygger på kunskap om risk-och skyddsfaktorer och ska ligga till grund för samtliga insatser.

Risikfaktorer är egenskaper, händelser, förhållanden eller processer som ökar risken för ohälsa eller problem hos individer.

Skyddsfaktorer är egenskaper, händelser, förhållanden eller processer som skyddar individen och minskar risken för ohälsa eller problem.

Närvaro av skyddsfaktorer kan göra att individen inte utvecklar ohälsa eller normbrytande beteende, trots att personen exponeras för riskfaktorer.

Risk- och skyddsfaktorer finns på individ-, familje-, skola-/kamrat- och samhällsnivå.

Exempel på risk- och skyddsfaktorer

SKYDDSAKTORER	RISIKFAKTORER
* Goda, strukturerade fritidsvanor	* Tillgång till alkohol, narkotika och tobak
* Skolnärvaro	* Skolfrånvaro
* Trygghet i familjen	* Otrygghet i familjen

Aktiviteter 2016

Aktivitet	Ansvarig / samverkansparter	Uppföljning
Mål 1, 2, 3, 4 och 6 Grund- och gymnasieskolan Ungdomsenkäten "Om mig", en länsövergripande webbenkät om ungdomars hälsa, välmående och drogvanor i grundskolans år 8 och årskurs 2 på gymnasiet.	Preventionssamordnaren, skolor, Region Östergötland, Länsstyrelsen Östergötland,	Antal deltagande skolor

<p>Mål 1 ANDT-arbetet är en del av ordinarie mål- och budgetarbete och samverkan sker i lokala styrgrupper för det ANDT- och brottsförebyggande arbetet.</p>	<p>Ledningsgruppen för brotts- och drogprevention</p>	<p>Gruppens egen utvärdering av sitt arbete</p>
<p>Mål 1, 3 och 6 Informations- och antilångningsinsatser för att öka medvetenheten bland vuxna om ungdomars tillgång till alkohol, exempelvis genom Tänk-om-kampanjen.</p>	<p>Preventionssamordnaren</p>	<p>Antal genomförda informationsinsatser</p>
<p>Mål 1 och 3 Informationsinsatser för att öka medvetenheten om vikten av ett restriktivt förhållningssätt hos vuxna angående ungas alkoholbruk. Exempelvis genom Effekt, ett forskningsbaserat föräldraprogram.</p>	<p>Preventionssamordnaren, skolor</p>	<p>Antal deltagande skolor</p>
<p>Mål 3 a) Kompetenshöjande insatser till professionella i ungdomars närhet, exempelvis föräldrar, samt skol- och fritidspersonal, om tecken och symptom på narkotikaanvändning (inklusive nya psykoaktiva droger). b) Stöd till skolor att införa och fördjupa arbetet med frågor inom ANDT-området.</p>	<p>a) Preventionssamordnaren, Personal från Moa-mottagningen, polisen b) Preventionssamordnaren</p>	<p>a) Antal deltagande skolor b) Antal deltagande skolor</p>
<p>Mål 3 Grund- och gymnasieskolan Insatser med målet en tobaksfri skoltid, exempelvis genom nätverket Tobakspiloten, och projektet Tobaksfri skoltid NU!</p>	<p>Preventionssamordnaren, socialtjänsten, grund- och gymnasieskolor, bygg- och miljökontoret, fritidsgårdarna, tobakshandlare projektledare från A non smoking generation</p>	<p>Antal deltagande skolor</p>

<p>Mål 4 och 6 <i>Ansvarsfull alkoholserving</i> a) utbildningar till ansvariga och personal vid kommunens krogar hålls efter behov.</p> <p>b) utbildning till studentpubarnas personal hålls 1 gång/år.</p>	<p>a) alkoholhandläggarna, preventionssamordnaren, polisen</p> <p>b) alkoholhandläggarna, preventionssamordnaren, studenthälsan, polisen</p>	<p>a) antal deltagare som genomgått utbildningen</p> <p>b) antal studenter som genomgått utbildningen</p>
<p>Mål 6 Gymnasieskolan åk 1 <i>Don't drink and drive</i> En insats med syfte att ge kunskap, mod och argument att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aldrig köra onykter - Aldrig åka med en onykter förare - Hindra kamrater som tänker köra onyktra 	<p>Preventionssamordnaren, skolorna, kyrkan, polisen, FMK, räddningstjänsten</p>	<p>Antal deltagande skolor</p>
<p>Mål 3 och 6 <i>100% ren hårdträning</i> - utbildning till personal på träningsanläggningar med syfte att minska dopning. Träningsanläggningarna diplomerar efter genomförd utbildning. (www.prodis.se)</p>	<p>Preventionssamordnaren, polisen, träningsanläggningar</p>	<p>Antal diplomerade träningsanläggningar som arbetar med metoden</p>
<p>Mål 6 Gymnasieskolan åk 1 <i>TRUNK, (Trygga Ungdomar i Norrköping)</i>. En temadag med syfte att öka tryggheten samt motverka våld bland unga. TRUNK-dagen är tänkt att ingå som en del i ett långsiktigt förebyggande arbete som i huvudsak utförs av skolorna.</p>	<p>Preventionssamordnaren, Unga Kris, polisen, akuten Vrinnevi, brottsofferjouren och Pangea.</p>	<p>Antal deltagande skolor</p>
<p>Mål 6 Insatser med syfte att motverka mäns våld mot kvinnor, samt hedersrelaterat våld och förtryck, exempelvis genom kampanjen ”16 dagar mot kvinnovåld”</p>	<p>Preventionssamordnaren, Norrköpings brottsförebyggande råd, Kvinnojouren, Tjejjouren, Frideborg, Soroptimisterna, Zonta</p>	<p>Antalet genomförda insatser</p>

Utvecklingsområden 2016

<p>Mål 3 Samverka med kommunala förvaltningar samt andra aktörer i samhället för att insatser inom ANDT-området ska nå alla och framför allt grupper där särskilda behov identifieras, exempelvis nyanlända och ensamkommande flyktingbarn</p>	<p>Preventionssamordnaren, skolor övriga berörda</p>	<p>Antal insatser</p>
<p>Mål 3 Fortsatt stöd till skolor att införa och fördjupa arbetet med frågor inom ANDT-området.</p>	<p>Preventionssamordnaren, skolor</p>	<p>Antal deltagande skolor</p>
<p>Mål 1 och 3 ”Student -16”, insatser riktade till elever i gymnasieskolan, där målet är ökad trygghet och minskat våld och alkoholrelaterade skador i krogmiljö.</p>	<p>Preventionssamordnaren, polisen, skolor, krögare, alkoholhandläggarna</p>	<p>Antal deltagande skolor antal insatser</p>

Uppföljning

Verksamhetsplanen följs upp årligen genom en skriftlig rapport där aktiviteterna samt resultat från ungdomsenkäterna på grundskolan och gymnasiet redovisas.

Ledningsgrupp - kontaktpersoner

Per Bäckström, kommunservice
Elsmarie Julin, kultur- och fritidskontoret
Mats Olsson, utbildningskontoret
Yvonne Thilander, socialkontoret

Petra Isaksson, preventionssamordnare

Telefon: 011-15 11 61, 073- 020 14 e-post: petra.isaksson@norrkoping.se